

ZAMIAST X EDYCJI - Festiwal „Śladami Singera” wirtualnie w Bychawie

16 lipca 2020

Termin: 11 lipca – 24 lipca (Bychawie poświęcony będzie dzień 16 lipca)

Miejsca: online (Facebook „Śladami Singera”: <https://www.facebook.com/sladamisingera/>, strona internetowa: <https://teatrnn.pl/sladamisingera/>)

Noblista Isaac B. Singer pisał o Bychawie: „Tamtejsza jesziwa jest mała, liczy zaledwie trzydziestu studentów, a mieszkańcy miasteczka dają im wszystkim pokoje. Nikt nie chodzi głodny, a gospodynie cerują skarpetki studentów i piorą ich ubrania. Rabin w Bychawie, prowadzący jesziwę, jest geniuszem. Potrafi zadać dziesięć pytań i dać na nie wszystkie jedną odpowiedź”*. Wiedzeni tym tropem, w 2012 roku po raz pierwszy przyjechaliśmy do Bychawy wraz z Festiwalem „Śladami Singera”. Od tego czasu wracamy co roku. Teraz, z powodu koronawirusa, musimy przenieść się do Internetu.

Podczas tej wirtualnej podróży chcemy pokazać, czym dla każdego z nas – dla artystów, widzów, organizatorów, lokalnych działaczy – jest festiwal i sam Singer. Odniesiemy się do przedwojennej historii Bychawy i literatury Izaaka Baszewisa Singera, laureata Literackiej Nagrody Nobla z 1978 roku. Powspominamy też, jak przez lata wyglądał festiwal w Bychawie. Uwagę towarzyszących nam internautów chcemy zatrzymać na kilkanaście minut i wierzyć, że w kolejnej edycji, za rok, spotkamy się już w realnym świecie.

10 lat wędrówek

Sama idea festiwalu, a właściwie projektu artystyczno-edukacyjnego „Śladami Singera. Warsztaty. Spotkania. Sztuka”, powstała w 2011 roku. Postanowiliśmy odwoływać się do wielokulturowego żydowskiego dziedzictwa regionu poprzez edukację i sztukę. Kluczem miała być twórczość Singera, jednego z najważniejszych pisarzy XX wieku.

Jego powieści, opowiadania i felietony przywołują obrazy z życia, o którym dzisiaj nikt już prawie nie pamięta. I nie tylko dlatego, że świadkowie tamtej epoki już nie żyją, ale także dlatego, że bardzo często nie ma już związanych z tamtym światem śladów. A nawet jeśli są, to zamazane, niemal wstydlive. Zatem festiwalowe „ślady Singera” to także ślady konkretnych osób, mających imiona, nazwiska, rodziny, sąsiadów, wykonujących określone zawody, mających swoje pasje, codzienne i świąteczne radości oraz zmartwienia.

W swoich poszukiwaniach odnaleźliśmy już blisko 30 miejscowości (potencjalnych przystanków), gdzie rozgrywają wydarzenia przedstawione w literaturze noblisty. Uznaliśmy, że nasz projekt będzie wędrówką z warsztatami, spotkaniami i zabawą. Zabawą, której celem jest zbudowanie empatii do nieistniejącego żydowskiego świata i żyjących w nim ludzi.

Podczas pierwszej edycji w 2011 roku odwiedziliśmy Tyszowce, Szczepieszyn, Józefów i Biłgoraj. Podróż zakończyliśmy w Lublinie. Kilkudziesięcioosobowa, międzynarodowa grupa artystów, pedagogów, edukatorów, animatorów kultury na trzy dni zmieniała leniwy letni rytm życia odwiedzanych miejscowości. Najbardziej rozpoznawalnym naszym działaniem było plenerowe widowisko „Przyjaciele Sztukmistrza”, przygotowywane każdorazowo specjalnie dla festiwalu, z muzyką na żywo, cyrkiem, akrobacjami, tańcem, teatrem, teatrem ognia...

Festiwal, który może się zdarzyć tylko tutaj

Inspiracją była zawsze proza noblisty. Kolejne lata przyniosły kolejne miejscowości, które jak już raz dołączyły do szlaku „Śladami Singera”, to na nim pozostawały. Co roku jedno nowe miasto: w 2012 roku – Bychawa, w 2013 – Kraśnik, w 2014 – Krasnobród, w 2015 – Kock, w 2016 – Piaski, w 2017 – Janów Lubelski, w 2018 – Chełm (obecny jedynie podczas tej edycji), w 2019 – Goraj. Powstał festiwal oryginalny, który może się zdarzyć tylko tutaj. Nie udałoby się bez ścisłej współpracy z goszczącymi nas miastami (samorządami lokalnymi, instytucjami kultury, szkołami, bibliotekami). W tym czasie wędrowały z nami setki wykonawców z całego świata (z Ukrainy, Izraela, Niemiec, Rumunii, Włoch, Rosji, Kanady, USA, Anglii, Irlandii, Francji, Hiszpanii, Grecji, Chorwacji, Czech, Gambii, Senegalu, Brazylii, Szwajcarii, Turcji, Martyniki). Ich występy podziwiali tysiące widzów: mieszkańców i wakacyjnych gości z całej Polski.

Podczas ostatnich edycji festiwalu stworzyliśmy powtarzalną, dwudniową formę. Pierwszy dzień z kameralnym teatrem, projekcją filmu, jednodniową wystawą lub instalacją artystyczną, rozmową z mieszkańcami wokół festiwalowej gazety „Sztukmistrz”. Drugi dzień z widowiskiem „Przyjaciele Sztukmistrza” i spotkaniem z jego wykonawcami. Ten model chcemy kontynuować w przyszłości.

W tym roku do naszego szlaku miała dołączyć Łęczna. Tam mieliśmy rozpocząć naszą festiwalową podróż. I rozpoczniemy ją, i wyruszymy w drogę. Chociażby tylko wirtualnie.

* I.B. Singer „Jentl, chłopiec z Jesziwy”

2020

X MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ŚLADAMI SINGERA

EDYCJA WIRTUALNA

ORGANIZATOR

TEATR NN.PL

- 12 LIPCA - ŁĘCZNA
- 13 LIPCA - KRAŚNIK
- 14 LIPCA - KOCK
- 15 LIPCA - PIASKI
- 16 LIPCA - BYCHAWA
- 17 LIPCA - GORAJ
- 18 LIPCA - KRASNOBRÓD
- 19 LIPCA - BIŁGORAJ
- 20 LIPCA - TYSZOWCE
- 21 LIPCA - JÓZEFÓW
- 22 LIPCA - SZCZEBRZESZYN
- 23 LIPCA - JANÓW LUBELSKI
- 24 LIPCA - LUBLIN

Plakat „Śladami Singera”